GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 75. Sâmbătă, 4 (16) Aprilie. 1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Aprilie 1887 st. v., s'au începutŭ unŭ nou abonamentŭ pe trilunniulŭ Aprilie, Maiu și Iuniu, la care invitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ 3 fl.	pe trei lunĭ 10 francĭ
„ șése „ 6 „	„ șése „ 20 „
„ unŭ anŭ 12 „	„ unŭ anŭ 40 „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Abonațilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fășiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Brașovŭ, 3 Aprilie 1887.

Astăḍĭ este ḍiua, în care creștinii rĕsăritului serbéză cea mai mare jertfă, ce s'a adusŭ în cursulŭ istoriei de către acela, care pentru învingerea învĕțăturilorŭ sale dumneḍeescĭ și mântuirea omenimei șĭ-a datŭ sufletulŭ pe cruce.

Intr'o ḍi sfântă ca asta, cuvine-se dér creștinului adevĕratŭ și Românului credinciosŭ némului sĕu, a se întreba în consciința sa, ce fapte a sĕvêrșitŭ elŭ și ce jertfe a adusŭ pentru binele semenilorŭ sĕi și pentru înflorirea obștei, alŭ căreia mădulărŭ este, ca sĕ se facă vrednicŭ de marele învĕțăturĭ și de nemărginita iubire a Mântuitorului.

Ce ar fi de acésta lume, ce ar fi de societatea nóstră, décă fiecare ar lucra și ar viețui după poftele lui și décă nu șĭ-ar impune unulŭ față cu altulŭ unele marginĭ, unele datorii, ce le pretinde buna înțelegere și buna viețuire între ómenĭ? Au nu vede orĭ și care dintre noi, ce rĕu mare, ce pacoste durerósă au adusŭ asupra capului nostru poftele destrăbălate și neînfrênate ale adversarilorŭ némului românescŭ? Nu simte orĭ și care dintre noi, sĕracŭ și avutŭ, câtŭ de multŭ se depărtéză ei pe ḍi ce merge de preceptulŭ dumneḍeescŭ: ce ție nu-țĭ place altuia nu face?

Nu împlinirea poftelorŭ ne'nfrênate póte fi ținta, spre ajungerea căreia trebue sĕ nisuéscă unŭ bunŭ creștinŭ și unŭ Românŭ adevĕratŭ.

Simțimŭ noi cu toții destulŭ de tare și durerosŭ, câtă ne'ncredere, câtă ură și rĕutate, câtă nemulțămire și amărăciune au săditŭ în țéra nóstră poftele și patimele descătușate ale adversarilorŭ noștri!

Nu desfrêulŭ, ci înfrênarea; nu patima, ci pătimirea pentru isbênda causei sânte este marele esemplu, ce ni l'a datŭ Fiiulŭ omenirei prin jertfirea sa.

Cea mai de căpeteniă datoriă a creștinului adevĕratŭ este prin urmare de a se înfrêna, de a pătimi și de a se jertfi pentru adevĕrŭ și dreptate, pentru binele obștei sale și alŭ omenirei.

Obștea nóstră este românéscă. Adevĕrulŭ și dreptatea cerŭ ca și Românii sĕ aibă dreptŭ și sĕ se bucure de bunăstare. Binele obștei românescĭ pretinde, ca fiă-care fiu alŭ ei sĕ fiă gata a lupta, a pătimi și a se jertfi pentru înaintarea și înflorirea némului sĕu. Binele omenirei în fine reclamă și pentru poporulŭ românŭ aceeașĭ libertate, de care se bucură și celelalte popóre din lume, căcĭ nu este scrisŭ nicăirĭ, ca Românulŭ sĕ fiă în vecĭ slugă și unéltă străină.

Sĕ ne gândimŭ numai la moșii și strămoșii noștri, câtŭ n'au pătimitŭ ei, câte jertfe n'au adusŭ ei, pentru ca sĕ se ușureze sórtea poporului românŭ și noi, urmașii lorŭ, sĕ ne putemŭ bucura măcarŭ de atâta cultură câtă avemŭ aḍĭ!

Unde amŭ ajunge noi, unde arŭ ajunge mai vêrtosŭ urmașii noștri, décă amŭ părăsi cărarea mântuirei, pe care au pășitŭ premergĕtorii noștri și ne-amŭ face sclavii poftelorŭ nóstre individuale, rĕtăcindŭ pe drumurĭ întunecóse și prăpăstióse?

Unŭ astfelŭ de resultatŭ ne-arŭ amenința, décă amŭ urma principiile ce, cu părere de rĕu o spunemŭ, au începutŭ a le propaga unii dintre noi și pe carĭ le-amŭ puté numì principiile *eclecticismului naționalŭ.*

Cu alte cuvinte, ne ḍicŭ unii că nu suntemŭ datorĭ a aduce jertfe pentru némulŭ nostru, decâtŭ numai décă vomŭ sêmți o deosebită plăcere spre a face acésta, că chiar ómenii noștri cu posițiune independentă nu suntŭ datorĭ sĕ pătiméscă și sĕ se lupte cu adversarii pentru ca sĕ susțină causa nóstră românéscă, că o potŭ face acésta décă le convine, dér décă preferă a trăì mai nesupĕrațĭ nimenĭ nu le cere nicĭ o jertfă, și ei totŭ ómenĭ cum se cade vorŭ rĕmâné.

Asemenĭ principii potŭ sĕ convină celorŭ cu consciință largă, în care încape și capra și lupulŭ și varḍa, póte sĕ le convină celorŭ ce se batŭ după onórea problematică de a mânca la masă cu grofii, căcĭ aceștĭ ómenĭ îșĭ vorŭ ḍice, în înțelesulŭ acelorŭ principii: noi suntemŭ ómenĭ cu posițiune independentă, dér voimŭ sĕ trăimŭ nesupĕrațĭ și décă ne învită prefectulŭ, solgăbirĕulŭ séu altulŭ care ne póte supĕra, trebue sĕ mergemŭ, ca sĕ putemŭ rĕmâné liniștițĭ, și décă „măria sa grofulŭ“ ne cere sĕ-lŭ alegemŭ, trebue sĕ-i facemŭ pe voiă, căcĭ grofulŭ e bogatŭ și puternicŭ și ne póte supĕra. Așa însĕ putemŭ trăi nesupĕrațĭ și scrisŭ este negru pe albŭ, colo și colo, că noi pentru aceea totŭ ómenĭ cum se cade remânemŭ.

Nu mai trebue sĕ asigurămŭ pe cetitorii noștri, că noi nu ne putemŭ învoì nicĭ-de-cum, ba condamnămŭ chiar cu tótă puterea convicțiunei nóstre o asemenea teoriă periculósă, că nimenea nu e obligatŭ a aduce jertfe pentru națiune.

Acéstă teoriă este chiar diametralŭ opusă nu numai adevĕratelorŭ principii ale desvoltării popórelorŭ, ci și preceptelorŭ religiunei creștine și în sânta ḍi de astăḍĭ, când avemŭ înaintea ochilorŭ marele esemplu alŭ abnegărei și alŭ jertfirei pentru fericirea obștéscă, trebue sĕ le aducemŭ aminte Românilorŭ, că décă au vre-o datoriă pe acestŭ pămêntŭ cea dintêiu, cea mai de frunte și cea mai sfântă a lorŭ datoriă este de a se înfrêna, de a pătimi și de a jertfi totŭ pentru binele națiunei lorŭ!

Implinindu-șĭ acéstă creștinéscă și românéscă datoriă, ei negreșitŭ nu se vorŭ puté face părtașĭ de onorurĭ și de favorurĭ deșerte, nu vorŭ puté trăì nesupĕrațĭ o viéță comodă și făr' de grijĭ, dér vorŭ fi cu atâtŭ mai liniștițĭ în consciința, că s'au făcutŭ vrednicĭ de ostenelele și de jertfele strămoșilorŭ lorŭ și cu atâtŭ vorŭ fi mai împăcațĭ în cugetulŭ, că urmașii lorŭ nu-i vorŭ blăstăma!

Mișcare și agitațiune între Cehĭ.

Cehii tinerĭ au adresatŭ unŭ *manifestŭ*, subscrisŭ de vr'o 1500 de participanțĭ, prin care cerŭ categoricŭ sĕ se rupă totalŭ Cehii de toțĭ aliații politicĭ infidelĭ, carĭ încércă sĕ seducă pe Cehĭ la moderațiune și îi lasă 'n baltă atâtŭ în afacerĭ de interesŭ materialŭ câtŭ și de onóre națională față cu Germanii și cu Ungurii. Cehii, ḍice manifestulŭ, arŭ trebui sĕ'nceteze odată a sprijini politica acelui guvernŭ, care a măritŭ îndrăsnéla Germanilorŭ peste mĕsură. De aceea, Cehii au ajunsŭ la capĕtŭ cu tóte ofertele de împăciuire și trebue sĕ 'ncépă o luptă aprigă contra tuturorŭ contrarilorŭ, carĭ punŭ pedecĭ salutarelorŭ pretențiunĭ cehe.

Totŭ din partea *Cehilorŭ tinerĭ* se continuă cu mare înverșunare *agitațiunea în contra productelorŭ din Ungaria.* Reuniunea birtașilorŭ „Hostimil“ a provocatŭ pe birtașii din Praga sĕ nu cumpere făină unguréscă și pâne dela brutarĭ, carĭ se folosescŭ de asemenea făină. „Narodni Listy“ ḍice, că acestŭ apelŭ arată deja bune efecte. In provinciă agitațiunea în contra făinei ungurescĭ a luatŭ și mai marĭ dimensiunĭ. In multe orașe vênḍĕtorii au fostŭ silițĭ sĕ depărteze dela prăvăliile lorŭ tăblile pe carĭ erau anunțate producte ungurescĭ. Totŭ asemenea se agitéză și în contra vinului ungurescŭ. Fiecare Cehŭ, ḍice „Nar. Listy“, sĕ aibă în vedere că cumpĕrândŭ producte ungurescĭ se păgubesce pe sine însușĭ economicesce și ajută acelora, carĭ în ura lorŭ órbă contra Slavilorŭ s'au opusŭ chiar și celorŭ trei cuvinte miserabile slave, ce au cerutŭ Cehii sĕ fiă tipărite pe notele băncei.

Din afară.

„Nordd. Allg. Ztg.“, organulŭ cancelarului Bismarck, reproduce unŭ articulŭ alŭ fóiei clericale ungurescĭ *„Magyar Allam“*, ce l'a scrisŭ din incidentulŭ aniversărei a 90-a a ḍilei nascerei împĕratului germanŭ. In acestŭ articulŭ ḍice fóia unguréscă, că *împĕrăția germană n'a primitŭ sancționarea provedinței și că nu se va susținé nicĭ o jumĕtate de seculŭ.* La acestea observă organulŭ prințului Bismarck:

De repețite orĭ arătămŭ solidaritatea internațională, cu care Iesuiții tuturorŭ țĕrilorŭ combatŭ imperiulŭ protestantŭ. Espectorările fóiei ungurescĭ ne dau nouĕ doveḍĭ în acéstă direcțiune, care suntŭ cu atâtŭ mai prețióse, cu câtŭ limbagiulŭ lui »Magyar Allam« este mai negenatŭ decâtŭ limbagiulŭ soțilorŭ sĕi de principii din Germania și Francia. Scribenții ungurĭ credŭ, că la noi nu se'nțelegŭ espectorările lorŭ și în credința acésta dau drumŭ gurii.

Se desminte în modŭ positivŭ din partea guvernului sêrbescŭ scirea, că elŭ ar fi făcutŭ demersurĭ pentru a aduce la îndeplinire confederația balcanică. Serbia n'are decâtŭ o singură ambițiune, aceea d'a contopi fruntariele politice cu cele etnografice; însĕ ea caută a ajunge la acestŭ resultatŭ prin înțelegere amicală cu Bulgaria. Impăcarea intereselorŭ Serbiei cu acele ale Greciei este mai ușóră decâtŭ împăcarea intereselorŭ Serbiei cu cele ale Bulgariei. Pentru aceste motive problema formărei unei alianțe balcanice este grea și realisarea ei fórte depărtată.

SCIRILE ḌILEI.

Din comitatulŭ *Sătmarului* ni se comunică, că Românii de acolo voescŭ sĕ candideze în trei cercurĭ electorale, alŭ Șomcutei marĭ, alŭ Carașului și alŭ Baiei marĭ bărbațĭ naționalĭ.

—x—

Comitetulŭ *Kulturegyletului ardeleanŭ* a ținutŭ la 12 Aprilie n. o ședință, în care s'a aprobatŭ elaboratulŭ raportorului comitetului de șépte St. Hegedüs, privitorŭ la împărțirea ajutórelorŭ. La discuțiune au luatŭ parte deputații dietalĭ Iuliu Horvath, Alex. Hegedüs, Nic. Bartha, Iuliu Györffy, Gabr. Ugron, episcopulŭ Dominik Szász, viceșpanulŭ Nic. Gyarmathy și prof. de univers. Dr. Victor Concha. Lunĭ se continuă ședința comitetului. — Ce de timpŭ perdutŭ! Ce de ciorobořŭ pentru unŭ toporŭ!

—x—

In comisiunea, care s'a dusŭ la contele *Haller* ca sĕ-lŭ roage a primi candidatura de deputatŭ dietalŭ tiszaistŭ în cerculŭ de josŭ alŭ Cetății de baltă, a fostŭ și preotulŭ sasŭ Traugott Schuster. Aflămŭ că părintele protopopŭ Iacobŭ *Macaveiu* din Dicio-St.-Martinŭ, care încă a fostŭ alesŭ în comisiune, a refusatŭ a fi unéltă unguréscă. Onóre lui!

—x—

Ministrulŭ *Trefort* a concediatŭ pe unŭ anŭ pe directorulŭ scólei reale din Alba-Regală, *Valkovszky*, despre care s'au plânsŭ »patrioții“, că nu propune istoria după“

calendarulŭ lui Hunfalvy. In locu'i s'a numitŭ directorŭ suplinitorŭ profesorulŭ Val. Toth.

—x—

In *Bistriţa* au sositŭ mai multe familii de Ciangăi din Bucovina, unde ḑicŭ că le este ameninţată esistenţa din causa rĕsboiului vamalŭ cu România, spre a se colonisa în Ungaria de josŭ. Emigranţii au de gândŭ sĕ se aşeḑe în ţinutulŭ Panciovei.

—x—

După cum anunţă noua fóiă unguréscă din *Alba-Iulia*, se vorbesce că *regimentulŭ de infanterie Nr. 50* va fi *transferatŭ* în anulŭ acesta din Alba-Iulia la *Viena.*

—x—

Fişpanulŭ *Banffy*-paşa a numitŭ căpitanŭ alŭ poliţiei din Bistriţa pe pensionatulŭ conducĕtorŭ alŭ cărţilorŭ funduare din Pojunŭ, Iulia Köszegvary.

—x—

Scólele din Sibiiu, care fuseseră închise din causa epidemiei de *pojarŭ*, s'au deschisŭ, nu însĕ şi grădinile de copii.

—x—

Reuniunea archeologică din *Deva* a mai primitŭ dela ministrulŭ instrucţiunei pentru continuarea săpăturilorŭ în Sarmisegetuza 300 fl., prin urmare cu 200 fl. mai puţinŭ ca în anii trecuţĭ.

—x—

In comuna *Proştea mare* din comitatulŭ Târnavei micĭ se deschide dela 16 Aprilie n. unŭ oficiu postalŭ.

—x—

In comuna *Drîmbarĭ* de lângă Alba-Iulia au arsŭ la 6 Aprilie n. 17 edificii şi o vită.

—x—

Academia română, între celelalte persóne alese ca membri corespondenţĭ, a alesŭ şi pe d. *Ionŭ Kalinderu*, ale cărui principale şi remarcabile opere — între carĭ „Consiliulŭ împĕraţilorŭ la Roma şi Constantinopole“ şi „Etude sur la régime municipal romain“, au fostŭ fórte apreţiate de toţĭ autorii marĭ străinĭ şi chiar de pressa străină, ḑice „România liberă“.

—x—

In *Perşanĭ* şi în *Rodbavŭ* au arsŭ câteva şurĭ.

—x—

Aflămŭ cu părere de rĕu, că de rêndulŭ acesta nu s'a datŭ voiă musicei militare a regimentului de infanterie de aci a cânta ca în toţĭ anii la petrecerea *sodalilorŭ românĭ*, ce se va da a doua ḑi de Pascĭ. Causa nu o cunóscemŭ.

—x—

Cetimŭ în „Românulŭ“: „M. Sa regina a trimisŭ în Germania, cu cheltuiéla sa, pe o elevă a Asilului Elena Dómna, domnişóra *Minculescu*, spre a'şĭ complecta studiile în arta picturei“.

—x—

Ministerulŭ românŭ de rĕsboiu a încredinţatŭ societăţei de „forges et chantiers dela Mediterranée“ construcţiunea a trei torpilorĭ, scrie „Epoca“.

—x—

Congresulŭ didacticŭ din România s'a deschisŭ în Iaşĭ şi d. rectorŭ alŭ Universităţei N. Culianu fù aclamatŭ în unanimitate de preşedinte. In primulŭ locŭ, Congresulŭ a votatŭ o telegramă prin care se esprimă devotamentŭ către Regele. După acésta au urmatŭ lucrările speciale. S'a admisŭ că scopulŭ învĕţămêntului secundarŭ este: de a da tinerimei o cultură conformă cu reformele şi civilisaţiunea societăţilorŭ celorŭ înaintate cu aplicaţiune la starea din România. Apoi ca învĕţămêntulŭ sĕ se împartă în două marĭ ramurĭ: în clasicŭ şi realŭ, care sĕ fiă mai cu sĕmă agricolŭ, industrialŭ şi comercialŭ. După acésta s'a admisŭ sĕ se dea femeiei învĕţămêntulŭ secundarŭ. In fine, între resoluţiunile votate a fostŭ acea, ca programele învĕţămêntului secundarŭ sĕ se uşureze, desvoltându-se materiile în modŭ analiticŭ.

—x—

Domnişóra *Bârsescu*, sosindŭ acum câte-va ḑile în Viena, auḑi că părintele sĕu, Constantinŭ Bârsescu, colonelŭ, a muritŭ în Bucurescĭ. Deja lunea trecută sosise la Viena acéstă şcire, dér nu se creḑuse de cuviinţă a însciinţa pe artista, care se afla în Budapesta. Mercurĭ a fostŭ înmormêntarea şi în séra acelei ḑile artista a jucatŭ în piesa „Strĕbuna“. In actulŭ alŭ treilea se aduce pe scenă cosciugulŭ cu cadavrulŭ părintelui acesteia.... D-ra Bârsescu, povestesce, că nicĭodată nu fusese aşa durerosŭ mişcată şi n'a plânsŭ aşa amarŭ, ca în acéstă scenă, şi publiculŭ de asemenea a fostŭ profundŭ mişcatŭ de isbucnirea firéscă de durere. Scena a avutŭ celŭ mai mare efectŭ. Artista avuse o presimţire durerósă — părintele sĕu murise într'adevĕrŭ.

Discursulŭ d-lui M. Kogălniceanu,

rostitŭ în şedinţa dela 18 (30) Martie a c. în cestiunea consulatelorŭ române.

D. M. Kogălniceanu: D-lorŭ, voiŭ degagea cu totulŭ pe d. ministru de esterne în acéstă cestiune, şi declarŭ că, în faţa atâtorŭ greutăţĭ ce are, nu a avutŭ neapĕrat timpŭ ca sĕ se ocupe cu acestŭ serviciu, cu atâtŭ mai multŭ, că a întêmpinatŭ o mulţime de anevoinţe în privinţa personalului; însĕ d-sa va recunósce că serviciulŭ nostru consularŭ nu corespunde la sacrificiele ce ne costă, precumŭ asemenea nu corespunde nicĭ la trebuinţele ţĕrei, pentru că a fostŭ ceva ridicolŭ în numirea consulilorŭ noştri; s'au numitŭ consulĭ şi consulĭ generalĭ la Monaco, la Tunisŭ; dér nu s'au numitŭ la Alexandria, unde avemŭ peste 2,000 de Românĭ carĭ reclamă protecţiunea nóstra. In tóte ḑilele vedemŭ numindu se consulĭ prin porturile Suediei-Norvegiei, prin o mulţime de porturĭ ale Italiei; se iau domnĭ de acolo carĭ solicită onórea, şi cărora li se dă numele de consulĭ, fără ca nouĕ sĕ ne fie de vre-unŭ folosŭ. Noi nu avemŭ acolo interese, dér ei au: întâiŭ, au dreptulŭ sĕ mérgă la balurĭ oficiale, şi pe urmă mai câştigă fórte multŭ şi cu pecetea, cu patenta, cu multe altele. Eu socotescŭ că amŭ putea tare bine sĕ ne scăpămŭ de serviciile acestorŭ domnĭ.

Dér e altceva, avemŭ şi consulĭ plătiţĭ, dér îĭ avemŭ plătiţĭ acolo unde nu ne potŭ face nicĭ unŭ serviciu; şi acolo unde pe tótă ḑiua avemŭ nevoiă de consulĭ, acolo, orĭ s'au desfiinţatŭ, orĭ nu se numescŭ. D-lor, în tótă Basarabia era un singurŭ consulŭ, — la Ismailŭ; s'a desfiinţatŭ pentru economie şi s'a lăsatŭ celŭ din Odesa. Ce interesŭ mare avemŭ noi la Odesa?

D. ministru de esterne, M. Pherekyde: Este esportaţiune mare de grâne.

D. M. Kogălniceanu: Eu sciu ce este, îmĭ cunoscŭ ţéra; este exportarea care merge dela Unghenĭ la Odesa; dér acésta nu mai este exportare românéscă. Interesulŭ este pentru navigaţiune între porturile Dunărei şi Odesa.

Austria are consulĭ la Nouĕ-Suliţe; noi nu avemŭ. De ce sĕ nu avemŭ unulŭ la Unghenĭ? Apoi la Braşovŭ, la Sibiiu, la Cernăuţĭ, la Suceava avemŭ noi consulĭ? Nu vĕ aduceţĭ aminte de conflictulŭ celŭ mare dela Iţcanĭ, unde funcţionarii noştri au fostŭ bătuţĭ şi puşĭ în lanţurĭ? S'a făcutŭ cercetare şi s'a găsitŭ că funcţionarii noştri nu erau vinovaţĭ; primit'amŭ vre-o satisfacţiune? Trebue sĕ recunoscŭ că guvernulŭ austriacŭ a schimbatŭ pe funcţionarii sĕi, şi s'a ḑisŭ, că acestŭ conflictŭ regretabilŭ s'ar fi evitatŭ de am fi avutŭ acolo unŭ consulŭ. Dér ia întrebaţĭ D-vóstre, décă, bunăóră, la drumulŭ de ferŭ care e la Nouĕ-Suliţe, între Austria şi Rusia, Austria n'are consulŭ?

Noi n'avemŭ consulŭ nicĭ la Cernăuţĭ, şi când ne ducemŭ la Cernăuţĭ trebue sĕ mergemŭ la guvernatorŭ. Dér relaţiunile ḑilnice dintre Braşovŭ şi Ploescĭ, cine le reguléză? Aşa dér, după opiniunea mea, şi acésta nu e unŭ blamŭ, este o reclamaţiune ce o facŭ Parlamentului, socotescŭ că acéstă cestiune trebue sĕ intereseze pe toţĭ; căcĭ asemenea neînţelegerĭ se întêmplă în mai multe puncte la graniţă.

La Vêrciorova s'a întêmplatŭ, când mergea d-nulŭ primŭ-ministru la Berlinŭ, că a fostŭ opritŭ, şi norocŭ că a fostŭ unŭ funcţionarŭ, care l'a cunoscutŭ şi a ḑisŭ: ce faceţĭ? Acesta e primulŭ ministru alŭ României, lăsaţi-lŭ. Apoi, d-lorŭ, nu toţĭ au onórea sĕ fiă miniştri ai României, ca sĕ fiă cunoscuţĭ astfelŭ. Dér ce păţescŭ Botoşenenii, Dorohoienii, când se ducŭ la Suceava? Ploiescenii când se ducŭ la Braşovŭ? Severinenii la Orşova? Nu ar trebui sĕ avemŭ în acele localităţĭ câte unŭ consulŭ? Din două lucrurĭ unulŭ: orĭ Austria ne recunósce dreptulŭ, orĭ nu.

O voce: Avemŭ la Pesta.

D. M. Kogălniceanu: Ne recunósce la Pesta, dér acolo nu avemŭ nicĭ unŭ interesŭ şi avemŭ acolo cu tóte acestea unŭ consulŭ.

Vecinilorŭ noştri ungurĭ le place fórte multŭ sĕ vaḑă, că la balurile primului ministru vine şi consululŭ României în uniformă, cu broderi, cu decoraţiunĭ, alăturĭ cu consululŭ Franciei, cu consululŭ generalŭ alŭ Angliei, alŭ Rusiei, etc.

Ungurii bine facŭ, că aspiră la autonomiă, la independenţă şi prin urmare, vorŭ sĕ aibă şi unŭ corpŭ diplomaticŭ şi le convine fórte bine, căcĭ avemŭ acolo unŭ tinĕrŭ fórte frumosŭ, cu barba respectabilă, unŭ omŭ fórte presentabilŭ, dér ce rolŭ jócă elŭ acolo? Supuşĭ n'avemŭ, comerciu nu, dér dămŭ 30,000 lei ca cheltuelĭ de representare. (Ilaritate). Cu 30,000 de lei amŭ puté plăti consulĭ la Cernăuţĭ, Braşovŭ, Sibiiu, Timişóra, Orşova şi mai adăugêndŭ ceva amŭ plăti şi unŭ consulŭ la Suceva. Austria în ţéra nóstră are în fie care oraşŭ şi orăşelŭ câte unŭ vice-consulŭ, carĭ mai înainte ce erau? După vestitulŭ tractatŭ dela Şiştov, Austria avea dreptulŭ sĕ trămită pe la noi în ţéră oile sĕ pască, şi ca sĕ apere pe ciobanii ce veneau cu ele, avea dreptulŭ sĕ trămită câte unŭ staroste care nu avea léfă, şi mulţĭ dintre acei staroştĭ făceau jafurĭ, şi le făceau asupra supuşilorŭ lorŭ cu paşapórtele şi altele.

Guvernulŭ austriacŭ luândŭ cunoscinţă de acéstă lucru, bine a făcutŭ că a regulatŭ acelŭ serviciu, înfiinţêndŭ vice-consulĭ cu léfă, bine plătiţĭ şi noi i-amŭ primitŭ. Iĭ avemŭ la Bêrladŭ, la Severinŭ şi în alte părţĭ şi trebue sĕ sciţĭ, că şi dumnélorŭ se îmbracă în uniformă şi se ducŭ la balurile prefecţilorŭ şi jócă rolulŭ pe care 'lŭ jócă consululŭ nostru la Pesta.

D-lorŭ, tractatulŭ dela Berlinŭ este fórte bunŭ şi folositorŭ pentru noi, căcĭ nu suntemŭ datorĭ sĕ păḑimŭ capitulaţiunile, şi avemŭ drepturile carĭ le au şi alte naţiunĭ, chiar cu Turcia; prin urmare, avemŭ dreptulŭ sĕ numimŭ vice-consulĭ acolo unde avemŭ trebuinţă şi unde reclamă interesele nóstre de tótă ḑiua, interesele nóstre materiale, nu numai demnitatea nóstră.

Astfelŭ fiindŭ, décă voimŭ sĕ tacemŭ economii, sĕ rugămŭ pe D. consululŭ generalŭ dela Pesta, pe D. consululŭ generalŭ dela Odesa, etc., sĕ binevoiéscă a-şĭ da demisiunea, séu D. ministru sĕ-i rechieme, şi banii aceia sĕ-i punemŭ la visteriă, ca sĕ împlinimŭ atâtea şi atâtea golurĭ. Eu nu voiu ḑice ca D. Lecca: deórece cutare putere a desfiinţatŭ posturile diplomatice în străinătate

FOILETONU.

Poesiă şi obiceiurĭ poporale.

Nu credemŭ că esistă poporŭ mai bogatŭ în productele fantasiei sale ca poporulŭ românescŭ. Elŭ şi-a sciutŭ plăsmui singurŭ o literatură poporală fórte desvoltată. Ţĕranulŭ românŭ, arândŭ la córnele plugului, îşĭ cântă în poesiă tainele inimei sale şi cine n'a petrecutŭ în mijloculŭ acestui poporŭ nu póte sĕ aibă ideiă despre abilitatea, cu care produce elŭ aceste poesii. Noi le cetimŭ cu atâta plăcere, fără însĕ sĕ le putemŭ admira în deajunsŭ, pentru că nu avemŭ ideă de uşurătatea cu care le compune.

Vorbescŭ despre poporulŭ românŭ din Ardélŭ. Elŭ mai în fiăcare satŭ îşĭ are poeţii sĕi, bărbaţĭ şi femei, carĭ, carĭ prin spiritulŭ lorŭ născocitorŭ şi desteritatea de a face poesii se distingŭ între ceialalţĭ şi figuréză ca unŭ feliu de poeţĭ ai satului, fiindŭ totodată şi cei mai bunĭ de gură.

Aceştia folosescŭ tóte ocasiunile pentru a se produce în adunările lorŭ, la şeḑĕtóre, la nunţĭ, la înmormêntărĭ ş. a. cu productulŭ fantasiei lorŭ. Compunŭ feliu de feliu de poesii, dintre carĭ multe suntŭ fórte instructive şi compuse cu o artă admirabilă.

Sfêrşitulŭ tragicŭ alŭ unui amorŭ, de esemplu; unŭ casŭ de mórte esceptionalŭ alŭ unui feciorŭ orĭ fete mai alesŭ, şi alte evenimente de natura acésta oferŭ susŭ ḑişilorŭ poeţĭ bogatŭ materialŭ pentru compunerea de poesii.

Unŭ tênĕrŭ neastêmpĕratŭ şi rĕu crescutŭ este din întêmplare omorîtŭ pentru propria lui vină prin lovitura nesocotită a unuia din cei ofensaţĭ de elŭ. Poetulŭ satului îlŭ ia de modelŭ pentru a arĕta urmările crescerei rele, învinovăţesce pe părinţĭ, carĭ prin o iubire necumpĕtată i-au datŭ defunctului încă de micŭ o direcţiă greşită, descrie treptatŭ desvoltarea patimelorŭ neînfrênate şi sfêrşesce cu tragiculŭ casŭ de mórte, din care face unŭ studiu adevĕratŭ; absolvéză pe defunctŭ, ér greşéla părinţilorŭ o scusă în parte prin iubirea înăscută faţă cu fiiulŭ lorŭ.

Poetulŭ le dă acestorŭ idei viéţă prin puterea fantasinii sale, le înşiră în ritml bine potriviţĭ şi după ce poesia astfeliu compusă o învéţă de-arostulŭ doi trei feciorĭ şi cam totŭ atâtea fete, o cântă séra la priveghiu în corŭ după o melodiă jalnică şi caracteristică mai tuturorŭ casurilorŭ de mórte. Plânsetulŭ generalŭ alŭ ascultătorilorŭ este o dovédă despre succesulŭ poesiei şi totodată este cea mai mare recompensă pentru autorulŭ ei.

Aceste poesii suntŭ numai ocasionale şi de regulă cu înmormêntarea defunctului se dau cu totulŭ uitărei.

Alţĭ poeţĭ se distingŭ prin satire. Fata cere ajutorulŭ poetului satiricŭ pentru a batjocori în poesiă pe amantulŭ, care a părăsit'o. Ea îi dă poesiei o melodiă şi apoi o cântă în câmpŭ primăvéra la săpatŭ de cucuruḑŭ, véra la secere şi tómna la culesŭ de cucuruḑŭ. De obiceiu îşĭ alege astfeliu de ocasiune, ca amantulŭ necredinciosŭ, care cosesce iérbă la póla déluiui, orĭ încarcă carulŭ pe o altă cóstă de délŭ, sĕ-i audă cântarea ei. Feciorulŭ, vrêndŭ sĕ-şĭ rĕsbune asupra amantei necredincióse, cere şi elŭ ajutorulŭ poetului satiricŭ, care îndată îi compune câteva strofe de poesiă satirică, pe care feciorulŭ le învéţă de-a rostulŭ şi le strigă Dumineca la jocŭ prin descântece cum ḑicŭ ei.

Décă însĕ se întêmplă, ca feciorulŭ sĕ se însóre, orĭ fata sĕ se mărite, orĭ décă se întêmplă sĕ întrevină o nouă împăciuire între amanţĭ, — poesiile poetului satiricŭ nu mai au nicĭ o valóre şi se dau uitărei pentru

pentru motive de economiă, sĕ facemŭ şi noi acelaşŭ lucru.

Noi sĕ desfiinţămŭ acolo, unde nu avemŭ nicĭ unŭ interesŭ. Putemŭ anexa cele două legaţiunĭ dela Bruxelles şi Parisŭ, dér sĕ păstrămŭ legaţiunĭ ca cea dela Atena, Belgradŭ, consulatele dela Salonicŭ etc, pentru că noi avemŭ interese marĭ acolo, siguranţa viitorului nostru cere, ca noi sĕ trăimŭ în relaţiunĭ continue, de tótă ḑiua, cu tóte acele popóră, carĭ au suferitŭ în tre cutŭ durerile nóstre, şi cu carĭ avemŭ sĕ împărtăşimŭ viitorulŭ cu bunătăţile şi rĕutăţile lui. Napoleonŭ alŭ III-lea prevedea căderea Turciei, dér nu voia sĕ vină alţĭ moştenitorĭ decâtŭ moştenitorii naturalĭ, popórele creştine, după cum, când putreḑesce unŭ copaciu mare, unŭ stejarŭ, sĕ vie mlădiţele lui, copacii cei micĭ; astfelŭ în loculŭ imperiului turcescŭ căḑutŭ, sĕ se înalţe popórele Orientului, Romănia, Serbia, Bulgaria, Macedonia, Grecia. Când ne vomŭ uni odată cu toţii, nu vomŭ avea sĕ ne mai tememŭ de pericolŭ, nicĭ dela Nordŭ, nicĭ dela Sudŭ, nicĭ dela Est, nicĭ dela West, pentru că uniţĭ toţĭ la unŭ locŭ vomŭ fi şi noi o putere mare.

Viitorulŭ e alŭ acelorŭ guverne şi naţiunĭ, carĭ vorŭ sci a realisa pe têrêmŭ politicŭ acelŭ sfatŭ datŭ de unŭ părinte murindŭ copiilorŭ sĕi, când a adusŭ acelŭ snopŭ de verge. ḑicêndŭ: Rupeţi-lŭ, şi copii nu au pututŭ, şi atuncĭ l'a deslegatŭ, şi fie-care a ruptŭ câte o verguţă. Ei, noi aḑĭ suntemŭ o verguţă, dér când vomŭ face unŭ snopŭ: Bulgarii, Muntenegrenii, Grecii, Sêrbii, Românii, când toţĭ vomŭ fi la unŭ locŭ, vomŭ fi unŭ snopŭ respectatŭ de toţĭ şi nu ne vomŭ mai ruga atuncĭ sĕ ne acorde graţia de a trămite consulaţĭ séu agenţaşĭ în cutare şi cutare locŭ; căcĭ e folositorŭ sĕ-i avemŭ în unele locurĭ, şi aci sĕ mĕ ierte D. Caton Lecca; D-sa în tinereţea D-sale şi în dorinţa de a reprima abusurile cerea desfiinţarea: eu credŭ că ar fi mai bine sĕ ceremŭ ministrului ca sĕ caute ca acele posturĭ sĕ fiă bine ocupate.

Desfiinţaţĭ orĭ unde, numai la marile puterĭ nu, numai la acele State, carĭ au sĕ trăiéscă cu noi, nu. Eu sunt bĕtrânŭ, dĕr D-vóstră tinerĭ, veţĭ vedea realisându-se confederaţiunea Orientului. (Aplause.)

D. ministru de externe, M. Pherekyde: D-lorŭ, sfêrşitulŭ cuvêntărei D-lui Kogălniceanu a atinsŭ o cestiune cu totulŭ alta, decâtŭ aceea, pentru care a luatŭ cuvêntulŭ.

D. M. Kogălniceanu: Aceea este o cestiune de viitorŭ. (Va urma.)

Elena Teodorini la Lisabona.

„O Economistă din Lisabona scrie:

»Suntemŭ în epoca serbărilorŭ lirice. Beneficiulŭ d-rei Theodorini, care s'a datŭ în teatrulŭ *San Carlos*, a luatŭ proporţiunile unui evenimentŭ. De când există acestŭ teatru nu amŭ asistatŭ la o representaţiune atâtŭ de strălucită. Ovaţiunile ce s'au făcutŭ celebrei artiste au fostŭ demne de apoteosele din anticitate.

De faptŭ, orîcine înţelege că Theodorini, cea mai astistă dintre artiste, merita aceste ovaţiunĭ ca una ce este gloria scenelorŭ lirice din Europa. Publiculŭ şi-a manifestatŭ entusiasmulŭ în chipurile cele mai variate. Poesii, darurĭ, nimicŭ nu a lipsitŭ. Printre darurile de valóre ce a primitŭ d-ra Theodorini, citămŭ:

O frumósă corónă de florĭ artificiale legată cu o panglică de colorile României; vre-o două-ḑecĭ de alte coróne de florĭ artificiale şi naturale; unŭ *coffret* de o valóre de 3000 lei garnisitŭ înăuntru cu dantele în valóre de 12,000 lei din partea contelui de Daupias; o broşe cu briliante din partea contesei de Ficalho; o brăţară cu două enorme safire din partea ducesei de Palmela, etc.

Spectacululŭ s'a începutŭ cu o cavatină din *Norma* şi s'a ŭrmatŭ cu unŭ act din *Bĕrbierulŭ de Sevilla*, unŭ actŭ din *Jokondo* şi mai multe cântece spaniole şi române. La acestŭ spectacolŭ au asistatŭ: MM. LL. Regele Don Luis şi Regina, principele Leopold, şi infantulŭ Don Augusto.

După representaţiă, d-ra Theodorini a oferitŭ mai multorŭ artiştĭ şi jurnaliştĭ unŭ supeŭ la hotelulŭ Universalŭ.

Pe stradă şi în faţa hotelului publiculŭ i-a făcutŭ nouĕ ovaţiunĭ.

Industria de casă.

Sânte-jude, Martie 1887.

Domnule Redactorŭ! Necesitatea d'a se spori poporului nostru isvórele de traiu şi de venite, mĕ face sĕ vorbescŭ érăşĭ despre industria de casă. Am arătatŭ de atâtea orĭ în colónele acestui preţuitŭ ḑiarŭ folósele cele marĭ ce resultă din lăţirea industriei de casă intre poporulŭ nostr .

După părerea mea, mijloculŭ celŭ mai bunŭ d'a o lăţi ar fi ca, pe lângă alte studii obligate, sĕ se propună industria de casă în scólele nóstre poporale elementare, în Seminare, şi în tóte preparandiile ca studiu obligatŭ In aceste institute de învĕţămêntŭ generaţiunea tênără a poporului nostru încă din frageda ei etate s'ar deprinde in activitate, aşa câtŭ mai târḑiu industria de casă s'ar estinde în tóte părţile intre poporulŭ nostru.

Prin asemenea procedere poporulŭ, deşi cu marĭ greutăţĭ, se póte capacita sĕ îmbrăţiseze măestrii folositóre pentru buna starea şi înflorirea sa materială.

Prin asemenea procedere, generaţiunea têněrâ va îmbrăţişa industria mică de casă, şi perfecţionându-se în acesta, mai târḑiu şi generaţiunea a doua va îmbrăţişa în mai mare numĕrŭ şi alte industrii mai marĭ d. e.: ciobotăria, cojocăria, croitoria, rotăria, măsăria, césornicăria, argintăria, aurăria, făurăria, pelăria şi altele de acestea etc.

Poporulŭ, din ale cărui spate trăimŭ, ascultă, învéţă şi face tóte, spre binele şi fericirea lui, numai dintre tóte învĕţătorii, preoţii şi totŭ Românulŭ cu carte, carĭ locuescŭ în mijloculŭ poporului, sĕ nesuiască din tóte puterile şi la tóte ocasiunile, în scolă, în biserică, în adunărĭ, la petrecerĭ şi unde se póte a lumina poporulŭ prin esemple vii despre folosulŭ măestriilorŭ.

Poporulŭ, fiindŭ luminatŭ şi în stare materială bună, se va cugeta a ridica scóle şi bisericĭ frumóse, va ridica salariele învĕţătorilorŭ şi preoţilorŭ din propria sa voiă.

Eu de câţĭ-va anĭ m'am nisuitŭ a face cursurĭ de industriă cu propunere gratuită, numai şi numai sĕ-mĭ potŭ câştiga mai mulţĭ apostolĭ şi consoţĭ, ca în viitorŭ cu puterĭ unite sĕ putemŭ lucra spre ajungerea acestui scopŭ măreţŭ: aducerea poporului la o stare materială mai bună.

Precum în anii trecuţĭ, aşa şi în anulŭ acesta, m'am decisŭ a mai deschide unŭ cursŭ de industriă, în Sânte-Jude, începêndŭ dela 1-a până la 31 Augustŭ s. n. a. c. pe lângă următórele condiţiunĭ:

a) Propunerea studiului de industriă o voiu face gratuitŭ. b) participanţii vorŭ avea a trimite pentru materiele şi rechisitele de lipsă 5 fl. până la 1 Maiu a. c. pentru viptŭ, cuartirŭ, şi celea de lipsă, precum: spălatulŭ şi vestmintele de patŭ, cei ce vorŭ voi sĕ fiă la mine în viptŭ vorŭ avea a plăti anticipative numai 15 fl., ér cei ce vorŭ vré provedere viptuală mai bună, precum şi cuartire separate, vorŭ avea a plăti totŭ anticipative 20 fl. v. a., fiindŭ că în anulŭ trecutŭ am avut mare daună, din justa causă, că nu am calculatŭ bine întreţinerea participanţilorŭ.

Pe lângă tóte acestea vinŭ a aduce la cunoscinţă onoratului publicŭ românŭ, şi a recumanda pe următorii d-nĭ învĕţătorĭ şi consoţĭ de carieră, carĭ suntŭ capabilĭ a lucra industrii de casă, în urma cursurilorŭ suplimentare de industriă ţinute în Sânte-jude în anii trecuţĭ:

a) Gavrilă Mănuşterianu învĕţătorŭ în Aghirişiu, protopopiatulŭ Cluşiului, cu spesele tractului; Niculau Trîmbiţioniu învĕţătorŭ în Grădisce prot. Ulpiei Traiane; Aureliu Rusu învĕţ. în Sucutardŭ prot. Seculŭi, Georgiu Moianŭ învĕţătorŭ la şcóla de fetiţe în Braşovŭ, Candidŭ Muşlea învĕţătorŭ în Braşovulŭ-vechiu, Ioanŭ Decanŭ învĕţ. în Cutŭ prot. Sebeşului, Georgiu Berghénu învĕţ. în Teaca prot. Fărăgăului, Iónŭ Breteanu învĕţ. în Veresmort, comitatulŭ Sat-marelui, Simione Varvu învĕţ. în Coşocna, prot. Coşocnei, Ioachim Lucaciu învĕţ. în Morlaca prot. Morlacei, Vasiliu Martinŭ învĕţătorŭ în Bagau prot. Ajudului, N. N. profesorŭ în Aradŭ, Ioanŭ Rusu învĕţătorŭ în Velcheriu protopopiatulŭ Pogăcelei, Basiliu Capâlneanu învĕţătorŭ în Chimitelnicŭ, Costanŭ Stanŭ învĕţătorŭ în Tulghişiu, prot. Giurgeului, Teodorŭ Negruţiu învĕţ. în Ludoşŭ, prot. Ludoşului, Gavrilă Botarla, învĕţ. în Sicumicŭ (Sicuţu), Gavrilă Botârlă şi Iuone Rusu învĕţ. care din îndemnulŭ şi bunăvoinţa d-lorŭ a participatŭ la cursulŭ din véra trecută cu spesele d-lorŭ proprii. Ioane Boieriu învĕţătoriu în Gherla, şi de presente profesorŭ de industria de casă la preparandia din Gherla, şi în fine pe toţĭ învĕţătorii eşiţĭ din preparandia Gherlei începêndŭ din anulŭ scolasticŭ 1883 şi până în anulŭ espiratŭ 1886. Unii atâtŭ dintre d-nii învĕţătorĭ şi participanţĭ la cursele suplimentare de industriă, ţinute în Sânte-jude, câtŭ şi dintre d-nii preparanḑĭ eşiţĭ din preparandia Gherlei suntŭ cu multŭ mai versaţĭ în însuşirea industriei de casă de câtŭ mine; mărturisescŭ cum că eu însumĭ de multe orĭ sunt silitŭ a imita lucrurile ce de presente le pregătescŭ învĕţăceii mei. Avemŭ dér bună speranţă a vedea în viitorŭ ceva sporŭ în industria de casă.

Rogŭ cu totŭ respectulŭ pe toţĭ fraţii învĕţătorĭ, carĭ sciu industria de casă, sĕ binevoiască pentru binele şi înflorirea poporului nostru a deschide*) fiesce care câte unŭ cursŭ de industriă în feriele din véra viitóre, ca sĕ se înlesnéscă călĕtoriile şi spesele fraţilorŭ învĕţătorĭ, carĭ încă nu sciu industria de casă.

La lucru déră, fraţilorŭ, toţĭ din tóte părţile, şi cu ajutorulŭ lui Dumneḑeu ne vomŭ ajunge scopulŭ.

Rogŭ cu totŭ respectulŭ pe tóte ḑiarele nóstre românescĭ sĕ cuprindă în colónele sale acestŭ anunţŭ alŭ meu.

Petru Grama
învĕţătorŭ poporalŭ şi de industriă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

VIENA, 15 Aprilie. — Prima consultare comună a subcomitetelorŭ ambelorŭ deputaţiunĭ în cestiunea cvotelorŭ s'a ţinutŭ aḑĭ înainte de améḑĭ. Deórece din partea Ungurilorŭ nu se intenţionéză o rupere bruscă a tractărilorŭ, póte că se va ţiné mâne érăşĭ o conferinţă comună, care în totŭ casulŭ sĕ fiă decisivă.

VIENA, 15 Aprilie. — Erĭ s'a ţinutŭ sub preşedinţa împĕratului o desbatere militară.

TRIESTŬ, 15 Aprilie. — Prima pornire din schelă a nouei corăbii de rĕsboiu „Stefania" s'a întêmplatŭ pe timpŭ fórte favorabilŭ, amĕsuratŭ programului.

(*Necrologŭ.*) Cu inima frântă de durere anunţă subscrişii tuturorŭ consângenilorŭ, amicilorŭ şi cunoscuţilorŭ cum că Dr. **Theodorŭ Man**, subprocurorŭ reg. la tribunalulŭ din Dobriţinŭ în Ungaria după unŭ morbŭ îndelungatŭ a rĕposatŭ în 5 Aprilie st. n. în etate de 50 de anĭ, şi alŭ 14 anŭ alŭ fericitei a II-a căsĕtorii. Inmormêntarea rĕmăşiţelorŭ pămêntescĭ, după transportarea defunctului, din Dobriţinŭ la Alba-Iulia în Transilvania, se va face după ritulŭ gr. cat. şi se vorŭ aşeḑa în cimiteriulŭ gr. cat, alŭ Mănăstirii.

Cutŭ, în 12 Aprilie 1887.

Carolina Dr. Man, ca sóţiă, născută Colbasi. *Cornelia Man* ca fiică. *Aureliu Man* ca fiŭ. *Teodorŭ de Colbasi* ca cumnatŭ.

---

*) *Suntemŭ informaţĭ că în Augustŭ se va deschide în Braşovŭ unŭ cursŭ de industriă de casă de cătră d-nii institutorĭ Moianu şi Muşlea. — Red.*

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

---

totdéuna. Şi astfelŭ cu altă ocasiune se lucréză alte poesii, alte strigăturĭ orĭ descântece, din carĭ însĕ abia din când în când se întêmplă ca una orĭ alta din ele sĕ se vulgariseze pentru o mai lungă durată în poporŭ, orĭ sĕ se dea publicitătii de câte-unŭ cărturarŭ, ce trăesce în mijloculŭ poporului.

Mai greu de făcutŭ suntŭ poveştile. Poetulŭ, orĭ unŭ altŭ feciorŭ mai dibagiu în prosă, dér mai alesŭ unŭ bĕtrânŭ, se duce iérna la şeḑĕtóre, séu tómna în clacă la desfăcutŭ de cucuruḑĭ. Feciorii şi fetele îlŭ provócă sĕ le spună o poveste pentru trecere de timpŭ. Élŭ începe: „A fostŭ odată ce a fostŭ«... Tinerii îşĭ ascutŭ urechile, povestitorulŭ îşĭ încórdă fantasia şi apoi începe din nou. Spune câtŭ spune, şi când nu-i mai vinŭ ideile, se face că-şĭ aprinde pipa, orĭ că s'a lovitŭ la unŭ degetŭ, orĭ că 'i s'a ruptŭ o curea dela opincĭ şi se face a o direge. Apoi érăşĭ ii mai vine câte o ideă, începe a spune mai departe şi aşa, încetŭ-încetŭ, continuă până ce sfîrşesce.

După ce sfîrşesce, urméză critica. Unŭ feciorŭ ḑice, că ar fi fostŭ mai bine aşa, o fată strigă de cea parte: ba ar fi fostŭ mai bine aşa. Din altŭ unghiu întrébă unŭ copilŭ: cutare, orĭ cutare bălaurŭ din poveste n'a avutŭ córne? altŭ copilŭ întrébă, pentru ce n'a scurmatŭ bălaurulŭ cu córnele în pămêntŭ, ca sĕ scóţă pe smeulŭ etc. Povestitorulŭ îşĭ însémnă bine observaţiunile acestea şi cu ajutorulŭ lorŭ îşĭ formuléză povestea astfelŭ, încât cu altă ocasiune aceiaşĭ ascultătorĭ mai nu o mai cunoscŭ.

Astfeliu merge treptatŭ totŭ înainte: de câte orĭ o spune, de atâtea orĭ 'i se face critică şi de câte orĭ 'i se face critică de atâtea orĭ o amplifică, până când povestitorulŭ ajunge — amĕsuratŭ puterilorŭ sale spirituale — la cea mai înaltă perfecţiune posibilă. Totŭ asemenea se întêmplă şi cu anecdotele, fabulele, proverbele etc.

Peste totŭ însĕ, nicĭ aceste producte ale fantasiei în prosă nu se bucură de o sórte mai bună ca poesiile. Cele mai multe din ele se dau uitărei înainte de a ajunge la perfecţiune, unele se spună şi numai odată, ca din glumă, ér altora, chiarŭ şi mai bine desvoltate, nu li se dă atenţiunea cuvenite şi astfeliu se uită de timpuriu, pentru a da locŭ altora nouĕ.

Pe câtŭ de bogatŭ este însĕ poporulŭ nostru în poveştĭ şi poesii, pe atâta este de bogatŭ şi în obiceiurĭ. Este o urmare naturală a lucrului, ca elŭ sĕ dea espresiune spiritului sĕu creatorŭ şi prin fapte şi semne esterne, carĭ constituescŭ obiceiurile. La îmbogăţirea acestorŭ obiceiurĭ contribue în mare parte şi superstiţiunea, care, precum scimŭ, domnesce în mare mĕsură la poporulŭ nostru dela ţéră.

Fiă-care ţinutŭ, ba mai fiăcare satŭ şi nu arareorĭ fiă-care familiă îşĭ are obiceiurile sale deosebite şi încă mai atâtea, câte prasnice, câte întêmplărĭ, câte evenimente mai însemnate se întêmplă în decursulŭ anului.

Mai plăcute suntŭ însĕ obiceiurile ce se observă la poporulŭ nostru în timpulŭ primăverei, cum de esemplu la Pascĭ, când fiă-care satŭ îşĭ are obiceiulŭ sĕu, la Ispasŭ, cu joculŭ căluşerilorŭ, la Sângeorgiu, când se împreună oile în turmă, şi altele.

Unŭ obiceiu deosebitŭ se practica înainte de asta cu câţiva anĭ în Ormenişulŭ de Câmpiă din comitatulŭ Cluşiului. Fiă-care feciorŭ şi fiă-care fată avea dreptulŭ a denunţa vaivodei ţiganilorŭ din satŭ orĭ ce scădere observată la colegii, orĭ colegele lorŭ în decursulŭ postului mare. Vaivoda îşĭ increşta pe răvaşŭ tóte cele auḑite, pentru ca în séra Sâmbetei de Pascĭ sĕ le descopere în publicŭ prin procederea aşa ḑisă: *„strigarea peste satŭ"*.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena
din 14 Aprilie st. n. 1887.

Renta de aurŭ 5%	101 80
Renta de hârtia 5%	88 30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 80
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 75
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 50
Renta de hârtiă austriacă	80.95
Renta de arg. austr.	82.05
Renta de aurŭ austr.	113 10
Losurile din 1860	133.25
Acţiunile băncel austro-ungare	875 —
Act. băncel de creditŭ ung.	287 25
Act. băncel de creditŭ austr.	283.40
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.96
Napoleon-d'orĭ	10.04
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 30
Londra 10 Livres sterlinge	127.05

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 31 Martie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91—	91½
Renta rom. amort. (5%)	95½	96—
» convert. (6%)	85½	86 —
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	102½	103—
» „ „ (5%)	86¼	86¾
» » urban (7%)	98¾	99¼
» » » (6%)	92¼	93—
» » » (5%)	81—	82½
Banca naţională a Românieĭ 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	17.25	17.75
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ
din 15 Aprilie st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.52	Vênd.	8.51
Argint românesc	»	8.45	»	8.50
Napoleon-d'orĭ	»	9.99	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.41	»	11.44
Imperialĭ	»	10.41	»	10.44
Galbenĭ	»	5 93	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.--
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.--
Ruble Rusescĭ	»	112.—	»	113.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 1665/87.

Publicaţiune.

Din incidentulŭ multorŭ periclitărĭ, se dispune pe temeiulŭ §. 20 alŭ statutului pentru birjarĭ, şi mai cu sémă în interesulŭ ordinei şi siguranţei publice, ca de aci înainte, nu numai trăsurile birjarilorŭ, déră şi acele ale privaţilorŭ, în decursulŭ mânărei lorŭ atâtŭ în oraşŭ câtŭ şi în suburbii, să fiă provĕdute cu felinare (lămpaşe) aprinse, pe timpulŭ câtŭ suntŭ aprinse felinarele publice.

Braşovŭ, 5 Martie 1887.

3—3 *Căpitănatulŭ orăşenescŭ.*

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi postaultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea diarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

TARIFA
anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.
Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ
Valabilŭ dela I Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8.51	—	5.43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hasfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copşa mică	12.44	—	11.19 / 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirişŭ	3.55	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clusiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6.03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezö-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	--
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nĕdeşdu	—	—	4.58	6.24	--
Cluşiu (	—	10.28	5.26	6.43	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic.	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	--	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	--
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nótă: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11.25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8.42	—	4.52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4.43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	[illegible]	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	- -
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	- -
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	--

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4.16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6.40
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica luĭ Martin Kopony, Zernescĭ

Apelulŭ partidei naţionale săsescĭ.

Comitetulŭ centralŭ electoralŭ alŭ partidei naţionale săsescĭ, întrunindu-se în Sibiiu în ḑiua de 13 Aprilie a. c., a stabilitŭ precum scimŭ apelulŭ, care sĕ-lŭ adreseze alegĕtorilorŭ dietalĭ saşĭ. După ce asigură că partida naţională săséscă va sta şi în viitorŭ pe basa principiilorŭ stabilite în programulŭ naţionalŭ săsescŭ în Braşovŭ la 8 şi 9 Iunie 1881 şi întărite în Sibiiu la 1884, apelulŭ continuă astfelŭ:

In specialŭ raporturile de dreptŭ publicŭ, regulate prin articululŭ de lege 12 din 1867 între ţĕrile corónei Sântului Stefanŭ şi între ţĕrile M. Sale representate în parlamentulŭ austriacŭ, nu formézá pentru partidulŭ poporalŭ săsescŭ şi pentru deputaţii ce aparţinŭ acestuia nicĭ de aci înainte obiectŭ de oposiţiă.

Legile religionare ale Ardélului, care s'au garantatŭ din nou prin legile din 1868 şi care oferŭ garanţiĭ pentru completa egalitate de dreptŭ a singuraticelorŭ bisericĭ, precum şi disposiţiunile articolului de lege 44 din 1868 despre egala îndreptăţire a naţionalităţilorŭ, suntŭ a se privi ca minimŭ alŭ libertăţii şi îndreptăţirii, ce s'au acordatŭ pe acestŭ terenŭ naţionalităţilorŭ nemaghiare ale acestei ţĕrĭ.

De aceea comitetulŭ centralŭ regretă restricţiunile acestorŭ legĭ fundamentale de statŭ ce s'au dispusŭ prin actele mai nouĕ ale legislativei, precum şi abusurile purtătorilorŭ puterii executive şi ale organelorŭ acestora, abusurĭ ce se comitŭ în detrimentulŭ ordinei vieţii de statŭ şi alŭ păcii cetăţenilorŭ, şi impune representanţilorŭ partidului poporalŭ săsescŭ datorinţa, de a stărui sĕ se delăture respectivele gravamine îndreptăţite cu tóte mijlócele permise ce le stau la disposiţiune.

In generalŭ partidulŭ naţionalŭ săsescŭ aşteptă dela representanţii sĕi o activitate, ce promovézá bunăstarea tuturorŭ cetăţenilorŭ patriei nóstre şi care are în vedere mai alesŭ raporturile speciale ale Ardélului şi interesele burghezimii şi ale ţĕrănimii; elŭ aşteptă, ca representanţii sĕi sĕ urmăréscă o politică financiară, care fără de a mări dările, şi altcum prea apăsĕtóre, restabilesce echilibrulŭ în economia statului mai alesŭ pe calea unei cruţărĭ şi rĕstrîngerĭ înţelepte; ca în cestiunile administrative sĕ intervină totdéuna pentru unŭ self-guvernement, care sĕ promoveze participarea internă a cetăţenilorŭ la administraţiune, şi care în favorulŭ unei puterĭ de guvernare peste mĕsurĭ centralisătóre a suferitŭ în comune şi municipiĭ, în universitatea săsécă chiar în contra legii, multă pagubă prin articulii de lege 21 şi 22 din 1886; ca sĕ intervină în sfârşitŭ pentru o justiţiă promptă, ieftină şi dréptă şi pentru aplicarea cinstită şi consciinţiósă a legilorŭ.

In fine comitetulŭ ḑice, că după ce nicĭ una din partidele maghiare nu promite a promova aspiraţiunile partidei naţionale săsescĭ, deputaţii dietalĭ saşĭ vorŭ sta afară de partidele dietale şi provócă pe toţĭ soţii de principii a se grupa împrejurulŭ steagului partidei naţionale săsescĭ.

Nĕcazurile Brânenilorŭ.

Branŭ, în 14 Aprile 1887.

Onorate D-le Redactorŭ! Binevoiţĭ a da locŭ în colónele preţuitei „Gazete« unei scurte descrierĭ a situaţiunei Branului şi cum se fericescŭ Românii în vestitul comitatŭ alŭ Făgăraşiului de către cei chemaţĭ a respecta legea.

Branulŭ era înainte de anulŭ 1871 o comună mare colectivă, care consta din 10 sate séu comune micĭ, în anulŭ 1871 prin intriga unorŭ ómenĭ neodihniţĭ, carĭ numai pe acéstă cale voiau a-şĭ asigura esistinţa, căcĭ pe altă cale îşĭ mâncase oficinlŭ, ca ţiganulŭ biserica, au început ŭ a arunca semĕnţa discordiei între locuitorii acestor comune, până ce isbutescŭ a desface Branulŭ în Branulŭ superiorŭ şi Branulŭ inferiorŭ, formându-se douĕ nótariate în locŭ de unulŭ, se pricepe de sine că spre sarcina poporului. Nu trece multŭ şi se impune pe lângă notarŭ şi câte unŭ vice-notar şi aşa unde era pentru întregŭ Branulŭ unŭ singurŭ notarŭ, se trezescŭ Brânenii cu trei notarĭ.

Acéstă stare a duratŭ până la anulŭ 1884, când nicĭ acésta nu li-a venit la socotélă, căcĭ nu puteau pescuí în turbure după placŭ. Incepe unulŭ (cu ajutorulŭ altorŭ sateliţĭ) a arunca din nou semĕnţa discordiei, că ar fi bine sĕ se separeze fiecare comună, respective sĕ se descentraliseze atâtŭ Branulŭ superiorŭ cât şi celŭ inferiorŭ în comune micĭ, avêndŭ fiecare primăria şi representanţa sa. Bietulŭ poporŭ fără ca sĕ se mai cugete, ce urmărĭ va avé acéstă separare, a primitŭ pro punerea afară de douĕ comune (Simon şi Sohodol), carĭ s'au cugetatŭ maĭ seriosŭ la urmărĭ, dér remânêndŭ în minoritate s'a aprobatŭ de înaltulŭ ministeriu cererea maiorităţii şi în tómna anului 1885 s'a organisatŭ fiecare comună mică în deosebĭ, ştergêndu-se numele comunelorŭ marĭ Branulŭ superiorŭ şi inferiorŭ. După separare a trebuitŭ fie-care comună sĕ-şĭ compună şi bugetulŭ deosebĭ şi fiind că nu dispunŭ aceste comune mai de nicĭ unŭ venitŭ, a trebuitŭ sĕ facă aruncŭ după florinulŭ de dare, ajungêndŭ în unele comune câte 48 cr. v. a. de fiecare florinŭ de dare directă. Inainte, când era o comună mare, aruncul ordinar era sub 30 cr. v. a. — din acésta se póte vedé cum înaintéză Brânenii!

Acum tocmai aceia, carĭ au lucratŭ astfelŭ, nu se simtŭ mulţumiţĭ fiindcă venitele au scăḑutŭ, afacerile s'au înmulţitŭ, căcĭ d. e. notarulŭ, care îşĭ are cvartirulŭ în casele comunale, eşia din casă şi întra în cancelariă şi se apuca de lucru numai în cămaşă şi haină de casă, potŭ ḑice că era boierŭ. Acum trebuie sĕ'şĭ ia catrafusele şi sĕ plece prin comunele notariatului cu archiva în spate.

Separarea a mai adusŭ cu sine şi rectificarea catastrului de pămêntŭ, care încă face marĭ spese solvindŭ fiecare posesorŭ de pămêntŭ câte 3 cr. de parcelă, pe lângă acésta trebuie sĕ se dea espertului cvartir şi bărbaţĭ de încredere. C'unŭ cuvêntŭ greutăţĭ preste greutăţĭ, nu era destulă plaga resboiului vamalŭ, care a tăiat cu desĕvêrşire orice isvorŭ de câştigŭ, pentrucă Brânénulŭ nu póte esista fără România.

Singura speranţă mai aveau Brânenii, ca sĕ rescumpere regalele dela comuna Braşovŭ, dér s'a perdutŭ şi acéstă speranţă, fiindcă pe când Branulŭ era o comună mare, arenda era mică, ér' după separare dându-se în arendă dreptulŭ regalŭ separaţŭ în fiecare comună, s'a duplicatŭ suma arendei, prin urmare şi preţulŭ rescumpĕrărei s'a urcatŭ teribilŭ, încât mai nu credŭ că vorŭ fi în stare comunele a-lŭ rescumpĕra.

Arendatorele vinde nisce bĕuturĭ rele şi scumpe, fiindŭ că nu are nicĭ o concurenţă. In anulŭ 1885 sĕ deschisese în centrulŭ Branului cu concesiune „Vênḑare de bĕuturĭ spirtuóse în mare“ (Grossverschleiss) de unde îşĭ putéu procura locuitorii brânenĭ bĕuturĭ şi mai bune şi mai eftine, făcêndŭ concurenţă arendatorelui, însĕ prin-tr'o simplă cerere din partea arendatorelui Zell, fără ca sĕ se mai facă vr'o cercetare şi sĕ ia în considerare folosinţa mai de 2 anĭ, se sistă şi acésta vênḑare de către oficiulŭ de vice-comite din Făgăraşŭ, după care lege nu sciu, dóră ca sĕ nu se împedece câştigulŭ jidanilorŭ, carĭ ţinŭ arenḑĭ.

S'a făcutŭ recursŭ la comisiunea administrativă în acéstă causă, care fiind compusă din bărbaţĭ mai luminaţĭ sunt de firma speranţă, că vorŭ judeca lucrulŭ altfelŭ, credŭ că o lege este în tótă ţéra şi fiindcă esistă în ţéră astfelŭ de concesiunĭ, după care lege se sistézá în Branŭ acestŭ dreptŭ, care numai în folosulŭ poporului este, care îşĭ póte procura bĕuturĭ mai eftine şi mai bune, pe când dela sistarea acestei concesiunĭ a şi ridicatŭ arendatorele bĕuturile la marĭ preţurĭ.

Scirĭ militare

S'a începutŭ deja a se lucra la formarea baterielorŭ de asediu care trebue înfiinţate în curênd în urma prevederii sumelorŭ necesare în bugetulŭ ministerului de rĕsboiu pe acestŭ anŭ.

Rusia. Generalulŭ Gourko va începe în curênd călătoria sa de inspecţiune d'alungulŭ graniţei Vestice a Galiţiei. La începutulŭ lui Iulie se vorŭ deschide mai multe ambraşamente strategice de drumŭ de ferŭ în Polonia rusésca. — Comandantulŭ rusŭ dela graniţa afgană, generalulŭ Komaroff, a cerutŭ telegraficŭ din Petersburgŭ întărirĭ însemnate de trupe şi materialŭ de rĕsboiu. In urma acésta s'au trimisŭ din fortăréţa Ivangrod marĭ provisii de corturĭ de rĕsboiu, păturĭ de cai şi şele prin Odessa.

Germania. Sporirea armatei germane, după noua lege militară, merge înainte. Se vorŭ construi nouĕ căi ferate strategice şi se vorŭ reconstrui şi întări fortăreţele, armându-se cu tunurĭ nouĕ şi marĭ; ş. a. Trupele din Alsaţia şi Lotaringia se sporescŭ în mare numĕrŭ.

Francia. Privitorŭ la mişcările de trupe franceze spre Luneville, „Paris“ declară că nu suntŭ mişcărĭ, ci se facŭ numai obicĭnuite lucrărĭ de garnisónă ale cavaleriei.

Austro-Ungaria. La desbaterile militare, ce s'au ţinutŭ în Viena în 14 Aprilie n. şi s'au continuatŭ în ḑiua următóre, sub preşedinţa Maiestăţii Sale, au luatŭ parte ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu, ministrii miliţiilorŭ din Austria şi Ungaria, precum şi mai multe organe de specialitate ale ministerului de rĕsboiu.

Unŭ avisŭ de căsĕtoriă.

— Tocŭ... tocŭ...

Bate cineva la uşă.

— Tocŭ... tocŭ... tocŭ... se repetă mai violentŭ înainte de a avé eu timpŭ sĕ rĕspundŭ. Şi nicĭ n'a trebuitŭ sĕ rĕspundŭ, căcĭ étă mĕ pomenescŭ înaintea mea cu unulŭ dintre cei mai tinerĭ amicĭ ai mei, cu tinĕrulŭ literatŭ Alexandru Alexandrescu, pe care nu-lŭ vĕḑusem de câte-va sĕptĕmânĭ.

— Bine ai venitŭ! îi ḑicŭ eu, vĕḑêndŭ că stă înaintea mea tăcutŭ şi ca spăriatŭ. i

— Cum am venitŭ, prietine, ncĭ eu nu sciu — îmĭ rĕspunde elŭ măhnit şi obosit la vorbă căcĭ nu mai sunt stăpânŭ pe voinţa mea. O putere neesplicabilă, unŭ dorŭ necunoscutŭ mĕ pórtă, frate, pe căi necunoscute, prin regiunĭ neumblate. Rătăcescŭ într'unŭ labirintŭ primejdiosŭ, şi décă nu voiu da curêndŭ de calea cea adevĕrată, suntŭ perdutŭ de totŭ...! De aceea vinŭ la tine. In tine îmĭ punŭ tótă speranţa, tu trebue sĕ mĕ scapĭ din acéstă ameţélă şi sĕ-mĭ ajuţĭ sĕ găsescŭ firulŭ. Voiu sĕ-ţĭ descoperŭ tóte secretele mele... şi sĕ-ţĭ cerŭ serviciulŭ tĕu singurŭ mântuitorŭ.

— Nu te pricepŭ frate! Ce s'a întêmplatŭ cu tine de când nu te-am vĕḑutŭ? — îlŭ întrebŭ eu mirându-mĕ de înfăţişarea acésta a lui neesplicabilă.

— Mĕ vei pricepe îndată, — îmĭ rĕspunde reculegându-se — décă îţĭ voiu istorisi cele petrecute. Apoi se uită jurŭ împrejurŭ prin odaiă, ca nu cumva sĕ mai fiă cineva afară de noi.

După ce l'am asiguratŭ, că suntemŭ numai amêndoi, şi după ce s'a trântitŭ pe unŭ fotoliu, începŭ între noi următórea conversaţiă:

— Ce i cu tine, amice? Ce ţi s'a întêmplatŭ?

— Minunĭ, frate... minunĭ.., îmĭ rĕspunde, încă totŭ cam iritatŭ. Aibĭ puţină răbdare şi îndată o sĕ scii totulŭ... şi ai sĕ veḑĭ că din tóte o sĕ iésă nimica tótă. Aibĭ bunătate şi mĕ ascultă dér cu atenţiune şi fără a mĕ întrerupe.

Aicĭ amiculŭ meu tăcŭ. Eu mĕ miram de schimbarea ce se vedea din totŭ esteriorulŭ lui. Eram fórte curiosŭ sĕ sciu mai curêndŭ, ce nĕcasurĭ are, dér esitam sĕ-lŭ întrebŭ... In fine, după o pausă cam lungă, scóte din buzunarŭ unŭ plicŭ, care conţinea o scrisóre, şi ţinêndu-lŭ cu amêndouĕ mânile, cu o voce mai clară şi mai liniştită îmĭ povestesce următórele:

— In carnevalulŭ trecutŭ m'am dusŭ la primulŭ balŭ, mai multŭ din obiceiu, fără nicĭ unŭ interesŭ deosebitŭ. In timpulŭ pausei am şeḑutŭ din întêmplare la masă cu-o familiă distinsă. Intre mesenĭ era şi o domnişóră. Era frumósă, şi mĭ-am petrecutŭ cu ea de minune, — veḑĭ bine încâtŭ m'a privitŭ pe mine. — După pausă am dansatŭ multŭ şi am conversatŭ cu multă animaţiă cu fiă-care din dănţuitórele mele. Am fostŭ de totŭ bine dispusŭ.

In ḑiua următóre primescŭ o epistolă anonimă de următorulŭ cuprinsŭ:

Aicĭ se opresce unŭ momentŭ, scóte din plicŭ scrisórea şi cetesce:

„Bunulŭ meu amicŭ! Am avutŭ totdéuna o viuă simpatiă către tine. Şi şi acum sêmţŭ o bucuriă nemărginită, că potŭ sĕ-ţĭ comunicŭ unŭ lucru delicatŭ şi de mare importanţă pentru tine. Tu eştĭ, adecă poţĭ sĕ fi omulŭ celŭ mai fericitŭ. Depinde numai dela hotărîrea ta. In balulŭ din urmă am observatŭ, că o domnişóră graţiósă ţĭ-a atrasŭ atenţiunea; am vĕḑutŭ cum te delectai în privirea ei! O raḑă de iubire părea că se revarsă din ochiulŭ ei asupra ta, fericitule. Mĕ grăbescŭ a-ţĭ descoperi, că fiinţa nobilă nutresce cele mai delicate simţirĭ pentru tine. Te sfătuescŭ dér, folosesce-te de ocasiune şi apropiă-te de acéstă gingaşă fată. Esaminéză-i inima şi te vei convinge despre aserţiunea mea. Nu o cunoscĭ bine, ḑilnicŭ o întâlnescĭ. Ce privesce persóna ei, numai atâta îţĭ spunŭ, că e frumuşică...! de statură mijlocià, subţirică, şi smédă. E bine educată, prevenitóre, modestă, e unŭ sufletŭ bunŭ! Iţĭ facŭ cunoscutŭ în fine, că are şi zestre frumósă, amĕsuratŭ posiţiunei tale. Bunulŭ meu amicŭ, cugetă numai, câtŭ de bine e când întorcêndu-te acasă, ostenitŭ şi nĕcăjitŭ dela ocupaţiunile tale, te aşteptă cu dorŭ o nevastă bună, şi te întêmpină cu braţele deschise, c'unŭ surisŭ dulce şi cu o mésă bine îngrijită. In locŭ de omorîtórea singurătate ai avé societatea cea mai plăcută. Grăbesce dér amice! Fericirea îţĭ stă în cale, nu-o ocoli.«

Aci se opresce prietinulŭ meu, aruncă încă odată o privire peste scrisóre, ca sĕ se convingă, décă n'a rĕmasŭ ceva necetitŭ, apoi o împătură érăş punêndu-o în plicŭ mĕ întrébă:

— Auḑit'ai frate?

— Da.

— Şi ce ḑicĭ la tóte astea?

— Eştĭ omŭ norocosŭ, eroulŭ unei interesante aventurĭ, ia séma numai sĕ nu se finéscă cu-o amară desamăgire...

— Ei, lasă la o parte comentariile, — mĕ întrerupe iute Alexandrescu — ascultă mai departe. Scrisórea acésta m'a schimbatŭ de totŭ, de când o portŭ la mine, mĕ simţŭ mai vioiu, mai energicŭ. Fantasia mĭ-e iritată, simţirile emoţionate. De multe orĭ o vĕdŭ pe frumósa necunoscută, vorbescŭ cu ea, îi şoptescŭ tainicŭ vorbe de iubire. Gândirile mele se ocupă totŭ cu ea, sufletulŭ meu e aprinsŭ de dorulŭ ei. Oh, Dumneḑeule!... încheiă emoţionatŭ.

Eu stam uimitŭ înaintea lui, nu cutezam a-lŭ întrerupe, aşteptam cu nerăbdare sĕ continue. După o mică pausă urmă érăşĭ, dér mai liniştitŭ:

— Cum ḑicŭ, textulŭ acestei scrisorĭ e misteriosŭ, ba potŭ ḑice că e prostŭ, ca tóte scrisorile anonime. Eu o iubescŭ, ea mĕ iubesce, o cunoscŭ, ea mĕ cunósce, şi totuşĭ nu sciu cine e ea. Acésta îmĭ face mare bătaiă de capŭ. Chinurĭ mĕ tortureză necontenitŭ, frăţióre. Sĕ scii că esistă o fiinţă care te iubesce, sĕ scii că ḑilnicŭ o întâlnescĭ şi totuşĭ sĕ nu o cunoscĭ e ceva, ce te duce la nebuniă. M'am hotărîtŭ dér sĕ punŭ capĕtŭ acestorŭ tormentărĭ şi sĕ aflu cine e. Ascultă ce pasŭ am întreprinsŭ: Le-am numĕratŭ pe rêndŭ tóte fetele din societatea nóstră. Orĭ care ar fi din acestea, mĭ-am ḑisŭ e potrivită pentru mine. M'am decisŭ, ca cu orĭ care aşĭ conveni sĕ-i esaminezŭ inima, dóră voi descoperi pe cea adevĕrată, care sĕ mĕ fericéscă. Cu acésta hotărîre mĕ dusesu la următo-ulŭ balŭ. Mĕ întâlniiu acolo cu una din ele şi după câteva întrebărĭ de introducere obicĭnuite îi ḑicŭ:

— Avé-voiu rara fericire sĕ dansămŭ împreună unŭ cuadrilŭ?

— Regretŭ domnule, că nu se póte, îmĭ rĕspunde ea scurtŭ.

— Cum aşa?

— Sunt deja angajată pentru tóte cuadrilurile.

— Eu şi mai multŭ regretŭ, frumósă domnişóră, — ĭi respunsei — şi cu atâtŭ mai multŭ, că aveam sĕ-ţĭ comunicŭ ceva ce credŭ că te-ar interesa.

— Te ascultŭ cu plăcere şi fără sĕ dansămŭ cadrilulŭ împreună, — ḑise dênsa retrăgêndu-se cu mine într'unŭ colţŭ alŭ salei. Ea se aşeḑă pe o canapea şi mĕ poftì sĕ ocupŭ locŭ lângă ea.

— Aicĭ putemŭ sĕ conversămŭ neconturbaţĭ Spune-mĭ d le Alexandrescu, ce ai sĕ-mĭ comunicĭ, căcĭ începŭ sĕ deviu curiósă — continuă ea, aruncândŭ asupră-mĭ o privire ce m'a pĕtrunsŭ până la inimă.

— Eu încă sunt nerăbdătorŭ amabilă domnişóră de a-ţĭ vorbi, deşi sunt fórte mâhnitŭ că rugarea mea n'a aflatŭ nicĭ unŭ ecou la d-ta.

— Ah.,..! ecou!...

— Da, ecou! Eu suferŭ aḑĭ aceleaşĭ suferinţe de carĭ era chinuită ḑina *Echo* din mitologiă.

— Şi pentru ce?

— Pentru că eştĭ pré crudelă! ĭi rĕspundŭ eu. — Dér sĕ-ţĭ spunŭ istoria cu Echo?

— Ascultŭ, — spune mĭ.

— Echo a fostŭ una dintre frumósele ḑine ale liveḑilorŭ şi isvórelorŭ, ĭi povestescŭ eu şi ea m'ascultă cu atenţiune. — Era frumósă şi inocentă acéstă ḑină, inima ei era curată, ca isvórele in carĭ se scălda, sêmtămintele ei fragede ca florile cu carĭ se împodobea. O dată s'a rĕtăcitŭ p'acolo unŭ tînĕrŭ bine făcutŭ cu numele Narchisos. Privirile lorŭ s'au întêlnitŭ şi frumósa ḑînă s'a amorezatŭ in tînĕrulŭ Narchisos, dér crudelulŭ nu i-a rĕspunsŭ cu acelaşĭ sentimentŭ, ba ce-i şi mai îngrozitorŭ a înşelat'o! — —

Ḑina frumósă n'a putută suporta acéstă lovitură dată inimei ei iubitóre, de iubire şi de dorulŭ lui s'a topitŭ de totŭ, nu i-a rĕmasŭ decâtŭ respirarea séu cum ḑicem noi, numai sufletulŭ, care şi aḑĭ retăcesce prin liveḑĭ şi poenĭ, şi décă călĕtorulŭ strigă Echo ĭi respunde — Dér nicĭ o faptă rea nu remâne nepedepsită, crudelulŭ Narchisos a fostŭ pedepsitŭ de ḑei de totŭ asprul-au trimisŭ o sete arḑĕtóre şi aplecându-se la unŭ isvorŭ limpede ca sĕ bea, şĭ-a vĕḑutŭ faţa sa frumósă şi s'a amorsatŭ în sine însuşĭ. In fine după atâtea cumplite chinurĭ l-au fostŭ milă ḑeilorŭ de elŭ şi l'au prefăcutŭ într'o flóre, care după elŭ se numesce *narcis*, flórea suferinţelorŭ — încheiai eu cercetândŭ în buchetulŭ domnişórei mele, décă nu are vr'o flóre simbolică.

— Acésta e o istorióră interesantă, deşi nu tocmai nou, ḑise ea zîmbindŭ.

— Nu-i acésta, care voiam se ţĭ-o spunŭ frumósa mea ḑomnişóră, ci alta mai interesantă! Am voitŭ sĕ-ţĭ spunŭ, séu mai bine se ţĭ declarŭ, că décă nu vei dansa aḑĭ cu mine, mĕ voi topi de dorulŭ d-tale, căcĭ eu.... N'am putută continua mai departe fiindcă se presentă domnişórei unŭ oficerŭ ḑicênd:

— Cuadrilulŭ nostru se începe. Apoi o luă de braţŭ şi plecară,

— La revedere! — În carnevalulŭ viitorŭ vomŭ dansa douĕ cuadrile — — îmĭ ḑise infidela depărtându-se.

— Păn' atuncĭ m'oiu topi de totŭ — ĭi respunsei — dér ea dispăruse şi nu m'a mai auḑitŭ.

Cu acésta n'am reuşitŭ, cugetŭ în mine, de sigurŭ nu e ea pe care o cautŭ eu! . Pornescŭ şi eu prin sală, dau ochĭ cu alta şi m'adresezŭ către ea încercându-mĭ a doua óră noroculŭ — Am sĕ-ţĭ comunicŭ o întâmplare interesantă. — ĭi ḑiseiu eu preumblându-mĕ cu ea. — S'a întêmplatŭ în ḑilele trecute.....

—Ei frate — întrerupsei eu pe Alexandru — décă îmĭ vei povesti tu tóte dialogurile tale cu cele 14 fete şi mai nu sciu câte, nu vomŭ isprăvi astăḑĭ şi regretŭ că nu dispunŭ de atâta timpŭ liberŭ, deórece am sŭ pledezŭ tocmai aḑĭ într'unŭ procesŭ însemnatŭ.

— Ai dreptate frate, sĕ lăsămŭ la o parte detaiurile, destulŭ, că eu totŭ carnevalulŭ am unblatŭ din bal în balŭ, dela o petrecere la alta... — fără ca sĕ potŭ găsi pe aceea care mĕ adóră — Aci face o scurtă pausă — şi scoţêndŭ din buzunarŭ unŭ notiz-block şi frunḑărindŭ prin elŭ continuă:

Carnevalulŭ a trecutŭ cu nebuniile lui, şi eu am rĕmasŭ cu ilusiunile mele . . . Veḑĭ frate! cărticica acésta e plină de poesii, aicĭ suntŭ depuse sêmţimentele fragede ale inimei mele. Am făcutŭ pentru fiă-care din necunoscutele mele cunoscute poesióre. Ascultă... una frumósă, numai din 32 versurĭ, către cea dintâiu, cea mai frumósă între cele frumóse.... cu refrenulŭ:

Te iubescŭ şi te adorŭ,
Ingerŭ dulce 'ncântătorŭ!

Apoi urméză totŭ către ea unŭ frumosŭ sonetŭ.

—Ei bine, amiculŭ meu, ţĭ-am spusŭ, că nu am aḑĭ timpŭ sĕ ascultŭ poesiile tale şi apoi sci, eu nicĭ nu mĕ pricepŭ la ele.

— Atuncĭ îţĭ lasŭ notiţulŭ aicĭ, sĕ le cetescĭ când vei avea timpŭ Nu-sŭ multe, către fiăcare numai 2—3 şi ce suntŭ aceste pe lângă poesiile lui Petraca, care a scrisŭ către Laura lui 320 soneturĭ şi 88 şansóne, care nicĭ n'a fostŭ frumósă, pe când Românculele mele tóte suntŭ încântătóre — — !

După ce tóte cercetările mele fură zadarnice, mĭ-am căutatŭ distracţiă în poesiă şi acésta îmĭ mai alinase durerile, când étă că erĭ diminéţă primescŭ cu posta sub unŭ nume pseudonimŭ nisce versurĭ. Eată-le — ḑise elŭ, scoţêndŭ o hârtie din buzunarŭ şi cetindŭ entusiasmatŭ:

„Grăbesce fericirea, ca zorile senine
Prin negurele nopţii, spre noi o vĕdŭ că vine,
Condusă de cortejulŭ celŭ vecinicŭ zimbitorŭ
Alŭ dulcilorŭ ilusii şi visurĭ de amorŭ!“

— Poftimŭ! — continuă elŭ cu pasiune, ţinêndŭ scrisórea dinaintea ochilorŭ mei — uită-te bine şi convinge-te, e subsemnatŭ „Pygmalion“.

Şi 'n adevĕrŭ aşa şi era, dér scrisórea era de mână femeiéscă... Da, e scrisórea ei, suntŭ trăsurile mânei sale. Ah cum aşĭ mai sĕruta acéstă mână!

— Frumóse versurĭ, numai că nu suntŭ originale, ci din drama „Pygmalion, Regele Feniciei“, — ĭi rĕspunsei eu.

— Ei bine, fiă şi aşa, destulŭ că aceste versurĭ pline de amorŭ mĕ chiamă la ea, îmĭ ḑicŭ sĕ grăbescŭ! Tu amice trebue sĕ-mĭ ajuţĭ sĕ o găsescŭ.

— Eu?

— Da.

— Cum?

— Tu ca colaboratorŭ la „Gazetă« sĕ facĭ o mică provocare în ḑiarŭ, în care sĕ-lŭ rogĭ pe necunoscutulŭ meu amicŭ, celŭ cu scrisórea anonimă, sĕ-mĭ scrie hotărîtŭ, care e fata menită pentru mine. De erĭ diminéţă frate, nicĭ n'am mâncatŭ, nicĭ n'am durmitŭ cum se cade; décă incertitudinea acésta va mai dura multŭ, inebunescŭ...

— Şi décă vomŭ afla cine e ea, ce vei face? ĭlŭ întrebaiu eu.

— Mĕ voiu căsători imediatŭ.

— Dér sci tu ce-i căsătoria?

— E unŭ paradisŭ pe pămêntŭ

— Sĕ nu te înşelĭ cumva amice, sĕ nu fiă unŭ iadŭ.

Amiculŭ meu se uită lungŭ la mine par'că ar fi vrutŭ sĕ mĕ întrebe, décă glumescŭ orĭ vorbescŭ seriosŭ.

— Da frate, femeia e o curiósă şi şi misteriósă fiinţă. Dela ea ni se tragŭ tóte relele. Adu-ţĭ aminte numai de Epimetheus, fratele lui Prometeu, şi de Pandora, pe care au creat'o ḑeii ca sé pedepséscă omenirea. Elŭ s'a înamoratŭ de ea, deşi n'o cunoscea, chiar ca şi tu în necunoscuta ta, şi mai târḑiu cunoscêndu-o s'a căsătoritŭ cu ea, neascultândŭ de sfatulŭ fratelui sĕu; femeia în curiositatea ei a deschisŭ cutia ce i-o dase Joe, când a trimis'o pe pămêntŭ şi în care închisese elŭ tóte necazurile şi supĕrările. Atuncĭ tóte relele au eşitŭ din cutia Pandorei şi s'au lipitŭ de omenire. — Închiḑênd'o érăşĭ de grabă, n'a rĕmasŭ altceva în ea decâtŭ — speranţa...

— Aşadér totŭ nĭ-a păstratŭ măcarŭ speranţa — mĕ întrerupse elŭ — Lasă dér mitologia la o parte şi fă'mĭ serviciulŭ pentru care te-am rugatŭ şi provócă'lŭ pe anonimulŭ meu sĕ'mĭ spună curatŭ cine e Pandora mea.

— Acésta nu se póte. Cum o sĕ facŭ o asemenea provocare?

— Şi de ce nu? Eu altă cale nu sciu.

— Décă voiescĭ cu totŭ preţulŭ sĕ-ţĭ iai pedépsa meritată, te sfătuescŭ sĕ facĭ următorulŭ esperimentŭ: Fă unŭ avisŭ de căsătoriă, du-te cu elŭ la administraţia ḑiarului, la domnulŭ Costi, vei plăti 6 crucerĭ de o seriă garmondŭ şi 30 crucerĭ timbru şi aşa cu vr'o 89 crucerĭ — te-ai fericitŭ.

— Veḑĭ ast'ai o ideă bună! esclamă prietinulŭ meu, dér óre e compatibilă cu posiţiunea mea?

— Lucrulŭ merge anonimŭ, numai respectivulŭ amicŭ şi respective necunoscuta vorŭ sci că cine-i anuntătorulŭ.

— Bravo! dér eu sunt prea iritatŭ acum, fă-mĭ tu anunciulŭ fericitorŭ.

Pe unŭ biletŭ de visite scriseiu cu cerusa următórele rêndurĭ:

„*Avisŭ de căsătoriă.* Unŭ tênĕrŭ de bună speranţă e gata a se căsatori in totŭ minutulŭ. Elŭ face apelŭ pe acéstă cale la tóte domnişórele, carĭ dorescŭ unŭ bărbatŭ bunŭ şi o viéţă fericită. Oferte se primescŭ atâtŭ prin postă, cum şi prin administraţiă la adresa A. A. 567. Se asigură indiscreţia: Anonimulŭ amicŭ póte face marĭ înlesnirĭ printr'o scrisóre desluşită.“

Prietinulŭ meu Alexandrescu ĭlŭ cetesce cu atenţiune şi îmĭ ḑise:

— Frate, e ceva neobicînuitŭ la noi, sĕ facŭ lucrulŭ acesta?

— De ce nu!? Vĕdŭ că tu nu cunoscĭ bine lumea. În ḑiua de aḑĭ trebue sĕ fi indrăsneţŭ. Ai umblatŭ totŭ carnevalulŭ cu istoriórе sentimentale, cu poesii, cu poveştĭ, ca cea cu echo, şi mai sciu eu cu ce Trebuia sĕ o iai pe domnisóra cea frumósă de scurtŭ, sĕ-i fi spusŭ curatŭ, că o iubescĭ, sĕ-i fi prinsŭ frumuşelŭ mânuţa şi sĕ i o sĕrutĭ fierbinte. Atuncĭ póte nu te-ai mai plânge aḑĭ mie, că nu poţĭ mânca şi durmi. Nu şovăi dér şi grăbesce!

Alexandrescu după ce se mai gândi puţinŭ ḑise:

— Ei bine fiă! mĕ voiu grăbi! Şi stringêndu-mĭ mâna de adio, plecă pe uşă.

'I auḑiam paşii iuţĭ şi vocea tremurătóre cum scoborândŭ scara cita frumosulŭ versŭ:

Condusă de cortejulŭ celŭ vecinicŭ zimbitorŭ
Alŭ dulcilorŭ ilusii şi visurĭ de amorŭ!

*

Au trecutŭ câte-va sĕptĕmânĭ şi anunciulŭ compusŭ de mine încă n'a aparutŭ în ḑiarŭ. Dér trebue sĕ apară, şi trebue sĕ aibă resultatulŭ doritŭ, căcĭ ce profeţescŭ eu s'a împlinitŭ păn'acuma totdéuna.

Cetiţĭ numai cu atenţiune ḑiarulŭ, şi vĕ veţĭ convinge.

Omicron.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 16 Aprilie. — Ministrulŭ de comerţŭ presentă în şedinţa de aḑĭ a camerei deputaţilorŭ legea veterinară.

VIENA, 16 Aprilie. — Disposiţiunea, ce a domnitŭ în totŭ cursulŭ desbaterei de erĭ a subcomitetelorŭ deputaţiunilorŭ pentru cvote, a fostŭ din amêndouĕ părţile fórte prevenitóre şi conciliantă. Aḑĭ e a doua pertractare. Deórece esistă speranţa îndreptăţită într'o înţelegere mulţămitóre, se póte că pertractările vorŭ dura încă câteva ḑile.

Convocare.

P. T. Domnĭ membri ai „*Asociaţiunei naţionale din Arad pentru cultura poporului român*“ suntŭ poftiţĭ a participa la adunarea generală, ce se va ţiné la 14 (26) Aprile c. la 10 óre a. m. în sala Seminariului diecesanŭ din Aradŭ.

Aradŭ, din şedinţa Direcţiunei ţinută la 12 Aprile n. 1887.

Ioan Beleşiu, m. p. Dir. primarŭ. *Dr. Dem. Horvat*, m. p. notarŭ.

Convocare.

Conformŭ §-lorŭ 9 şi 26 lit. *b)* din „Statutele reuniunii şi a concluselorŭ existente,“ convocŭ prin acésta adunarea generală a „Reuniunii învĕţătorilorŭ românĭ gr. or. din tractulŭ Lipovei“ la şedinţa ordinară pe *Miercurĭ după ss. Pascĭ* 8 (20) Aprilie a. c. în localitatea scólei gr. or. române din Lipova.

Când aducŭ acésta la cunoscinţa P. T. Domnĭ învĕţătorĭ şi membri ai Reuniunii, îmĭ permitŭ a le trage atenţiunea la cele cuprinse în §. 2 lit. *a*) şi la §. 10, conformŭ cărora fiecare învĕţătorŭ orĭ sub-învĕţătorŭ din tractulŭ Lipovei este în puterea oficiului ce-lŭ pórtă membru ordinarŭ alŭ Reuniunii şi dela şedinţele acesteia nu e permisŭ a absenta.

Voimŭ susŭ şi tare a da o direcţiune câtŭ mai activă şi roditóre Reuniunii nóstre, atragŭ decĭ de cu bunŭ timpŭ atenţiunea d-lorŭ membri ordinarĭ şi rogŭ în interesulŭ Reuniunii şi alŭ învĕţământului, precum şi alŭ lorŭ propriu, ca nesmintitŭ sĕ se presenteze la adunarea generală ce cu acéstă ocasiune am avutŭ onóre a-o convoca, căcĭ vomŭ lua prin forurile competente, conformŭ concluselorŭ aduse deja, cele mai severe mĕsurĭ de disciplină contra tuturorŭ membrilorŭ ordinarĭ, carĭ nu-şĭ vorŭ face datorinţa faţă de Reuniune şi nu-şĭ vorŭ puté scusa înaintea adunării generale absenţa lorŭ; se înţelege de sine, că fiecare membru are datorinţa a solvi în cassa Reuniunii taxele prescrise, ca sĕ nu i-se facă şi pentru acéstă neplăcerĭ.

Obiectele de pertractare în adunarea generală sunt cele cuprinse în § 11 din „Statute«, ér ordinea pertractării sĕ va face cunoscută adunării generale după deschiderea şedinţei, care sĕ va întêmpla la 10 óre diminéţa.

Disertaţiunile sunt a se insinua presidiului inainte de deschiderea adunării.

Sân-Nicolau-mic, în 20 Martie (1 Aprilie) 1887.

Blasiu Codrean,
primulŭ vice-preşed. alŭ Reuniunii.

DIVERSE.

Numĕrulŭ 13. — Elŭ: „Acum, când am cuvêntulŭ d tale; încântătóre Clairbelle, concede-mĭ o întrebare: Eştĭ superstiţiósă? — Ea: „Superstiţiósă, — de ce te interesézǎ acésta Jacques?“ — Elŭ: „Acésta ţĭ o potŭ spune numai după ce mĭ vei fi rĕspunsŭ la întrebare“. — Ea: „Ei bine, nu sunt nicĭ câtŭ de puţinŭ superstiţiósă“.—Elŭ (plinŭ de bucuriă): »Atuncĭ ţĭ-o potŭ spune liniştitŭ, — eştĭ a *treispreḑecea* miresă a mea«.

O idilă americană. — Nu de multŭ o Americană a plecatŭ cu drumulŭ de ferŭ la Chicago petrecêndŭ rĕmăşiţele mortuare ale soţului ei, pe care voia sĕ-lŭ îngrópe în patria sa la „rĕsăritŭ“. Ea nu s putea împăca cu idea de a lăsa rĕmăşiţele pămêntescĭ ale aceluia, pe care l'a iubitŭ aşa de multŭ, departe în apusŭ. Însĕ pe drumulŭ la Chicago a făcutŭ cunoscinţa unui bărbatŭ tênĕrŭ şi s'a inamoratŭ de elŭ. Sosindŭ cei doi amorezaţĭ în Chicago, lăsară pe mortulŭ iubitŭ în depositulŭ căilii ferate şi nimenĭ nu i-a mai vĕḑutŭ de atuncĭ.

Adevĕratulŭ Volapük. — Doctorulŭ Leopold Königstein a ţinutŭ la 28 Martie, în clubulŭ sciinţificŭ din Viena, o conferinţă, în care a ḑisŭ, că adevĕrata limbă universală este aceea a ochilorŭ. Plăcerea şi bucuria, ḑise, se esprimă prin ridicarea pleopelorŭ şi sprâncenelorŭ prin acésta se arată o parte din albéţa ochiului, ce mai nainte era ascunsă, astfelŭ ochiulŭ reflectă mai multă lumină; de aceea se ḑice cu dreptŭ cuvêntŭ: »Ochiulŭ lucesce de bucuriă«. O asemenea tragere în susŭ a musculaturei ochiului se întêmplă când unŭ individŭ se află sub efectulŭ spaimei; însĕ cu acea deosebire, că pentru esprimarea bucuriei mişcarea se face repede într'o clipă, de o fórte scurtă durată; pentru a esprima din contră spaima séu gróza, musculatura rĕmâne mai multŭ timpŭ în aceeaşĭ posiţiune, espresiunea este pironită şi permanentŭ nemişcată; albéţa perde prin uscare strălucirea sa, ochiulŭ ajunge neinsufleţitŭ asemenea unui mortŭ. Mânia contractă sprâncenele, carĭ umbrescŭ ochii şi dau o espresiune sumbră şi înspăimêntătóre. La tóte aceste efecte ochiulŭ însuşĭ rĕmâne desĕvêrşitŭ pasivŭ ca şi atuncĭ, când este udatŭ în lacrĕmĭ. Colórea pupilei n'are nicĭ o înriurire asupra espresiunei; celŭ multŭ s'ar póte ḑice, că esistă o conecsitate óre-care între colórea ochilorŭ şi caracterulŭ individualŭ, astfelŭ că locuitorii ţerilorŭ meridionale de unŭ temperamentŭ sanguin séu colericŭ au în genere ochĭ negri, pe când locuitorii mai flegmaticĭ ai ţĕrilorŭ septentrionale au obicînuitŭ ochĭ albaştri.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureşianu**